

Suomen Biologian Seura Vanamo ry

Hallitus

Puheenjohtaja Prof. Jouko Rikkinen, biotieteiden laitos, kasvibiologia, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7793; telekopio (09) 1915 7788; jouko.rikkinen@helsinki.fi

Varapuheenjohtaja Dos. Leena Lindström, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 4197; telekopio (014) 260 2321; leena.m.lindstrom@jyu.fi

Rahastonhoitaja Prof. Hannu Lehtonen, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 8468; hannu.lehtonen@helsinki.fi

Sihteeri Annina Launis, kasvimuseo, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 040 849 8808; annina.launis@helsinki.fi

Kirjastonhoitaja Intendentti Mikko Piirainen, kasvimuseo, PL 7 (Unioninkatu 44), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1912 4438; telekopio (09) 1912 4456; mikko.piiirainen@helsinki.fi

Lisäjäsenet

Tutkija Jarmo Saarikivi, ympäristötieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 7714; jarmo.saarikivi@helsinki.fi

FM Sari Siipola, biotieteiden laitos, PL 65 (Viikinkaari 1), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ 050 336 4292; sari.siipola@helsinki.fi

Lehtori Jukka Talvitie, Laivalahdenkaari 21 B 21, 00810 HELSINKI; ☎ 040 779 4476; talvitie.bmol@gmail.com

Prof. Jari Valkonen, maataloustieteiden laitos, PL 27 (Latokartanonkaari 5–7), 00014 HELSINGIN YLIOPISTO; ☎ (09) 1915 8387; jari.valkonen@helsinki.fi

Vanamon yhdyshenkilöt

Joensuu Yliopistonlehtori Teemu Tahvanainen, Itä-Suomen yliopisto, Joensuun kampus, biologian laitos, PL 111, 80101 JOENSUU; ☎ 050 355 9177; teemu.tahvanainen@uef.fi

Jyväskylä Prof. Markku Kuitunen, bio- ja ympäristötieteiden laitos, PL 35 (Survontie 9), 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO; ☎ (014) 260 2301; markku.kuitunen@jyu.fi

Kuopio Yliassistentti Paula Henttonen, Itä-Suomen yliopisto, Kuopion kampus, biotieteiden laitos, PL 1627, 70211 KUOPIO; ☎ 040 355 3149; paula.henttonen@uef.fi

Lahti Yliopistonlehtori Anne Ojala, Helsingin yliopisto, ympäristöekologian laitos, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI; ☎ (09) 1912 0340; anne.ojala@helsinki.fi

Oulu Dos. Annamari Markkola, biologian laitos, PL 3000, 90014 OULUN YLIOPISTO; ☎ (08) 553 1530; annamari.markkola@oulu.fi

Turku Dos. Timo Vuorisalo, biologian laitos, 20014 TURUN YLIOPISTO; ☎ (02) 333 5792; timovuo@utu.fi

Jäsenyys ja jäsenmaksu

Vanamo-seuran jäseneksi voi hakeutua maksamalla jäsenmaksun ja ottamalla yhteyttä seuraan. Vuonna 2012 on Luonnon Tutkijan tilaushinnan sisältävä jäsenmaksu 33 euroa ja puolisijäsenmaksu 8 euroa. Maksut suoritetaan Luonnon Tutkijan tilille Danske Bank FI51 8000 1100 0702 50.

Yhteistyötä luonnonsuojelun suunnittelussa

Kansainvälisesti sovitut luonnonsuojelun tavoitteet toteutetaan tyyppisesti kansallisesti. Tämä mahdollistaa paikallisen luonnon ja ihmisten sekä kansallisen lainsäädännön huomioonottamisen kansainvälisiä prioriteetteja tulkittaessa. Tällä hetkellä on ajankohtaista Nagojassa lokakuussa 2010 tehtyjen päätösten toimeenpano. Kyseessä oli kansainvälisen biodiversiteettisopimuksen kymmenes osapuolittapaaminen. Siellä päätettiin, että biodiversiteetin väheneminen tulisi pysäyttää ja että biodiversiteettiä tulisi arvostaa, suojella, entistää sekä hyödyntää viisaasti. Lisäksi biodiversiteettiä tulisi jatkua tasapuolisesti siten, että mahdollistetaan ekosysteemipalvelujen ja terveen planeetan ylläpitäminen, mikä on välttämätöntä kaikille ihmisille.

Vaikka suojelu on mielekkäintä toteuttaa paikallisesti, herää kysymys, kuinka suojelun prioriteetit pitäisi tunnistaa, kansainvälisesti vai kansallisesti, yhdessä vai erikseen. Argumentteja voidaan esittää suuntaan ja toiseen: vaikka ylikansallisesti koordinoitu suojelu olisikin tehokkainta, on luonnollista, että jokainen maa haluaa huolehtia omasta biodiversiteetistään, ja muun muassa ekosysteemipalveluista on melko vähän iloa, jos ne sijaitsevat naapurimaassa.

Nagojassa sovittiin, että maapallon maapinta-alasta suojeltaisiin 17 %. Tämä voidaan tulkita niin, että jokainen valtio suojelee tasan 17 % pinta-alastaan. Tosin eri maat ovat biodiversiteetiltään hyvinkin erilaisia. Analyysien mukaan suojelun painopisteiden tulisi sijaita trooppisilla alueilla, mikäli mahdollisimman suuri määrä eliölajeja halutaan suojella rajallisilla resursseilla. Tutkimusten mukaan on itse asiassa noin 50 % tehokkaampaa koordinoitua suojelua ylikansallisesti maanosien laajuudessa kuin antaa jokaisen maan hoitaa oma suunnittelunsa itse. Syy tehokkuuseroon on yksinkertaisesti se, että jotkin lajit (tai elinympäristöt) ovat kansallisesti harvinaisia, mutta laajemmassa yhteydessä yleisiä (tai päinvastoin), mikä johtaa siihen, että kansallinen suunnittelu voi johtaa ylikansallisesti tehotomiin ratkaisuihin. Esimerkiksi Natura 2000-verkon luomisessa Euroopan laajuinen koordinointi takasi sen, että verkko kattaa edes jotenkuten tasapainoisesti erilaisia elinympäristöjä.

Kansainvälinen yhteistyö ja koordinointi on toki vain yksi yhteistyön muoto. Myös alueiden yhteistyötä yhden valtion sisällä tarvitaan. Tätä tarvitaan esimerkiksi elinympäristöjen — vaikkapa metsien, soiden ja pienvesien — suojelun ja hoidon koordinoimiseksi. Yhteistyö maanomistajien kesken puolestaan helpottaa elinympäristöjen kytkeytyvyyden huomioonottamisessa. Taloudellisesta näkökulmasta katsoen yhteistyö voi pienentää suojelun kustannuksia ja siten myös lisätä kiinnostusta toimii osallistumiseen.

Kolmas yhteistyön muoto on eri toimijoiden yhteistyö. Suomessa Metsähallituksen luontopalveluiden koordinoima *MetZo*-projekti tuo yhteen monia organisaatioita, kuten yliopistoja, ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, Metsähallituksen, Metlan, ELY-keskuksia ja metsäkeskuksia. Projektissa kehitetään kansallista paikkatietoa hyödyntävää ja vankasti tieteesen pohjaavaa ekologista päätösanalyysia luonnonsuojelun resurssien kohdentamisen tueksi. Laskennallisten, maanlaajuiseen paikkatietoon perustuvien analyysien etuja ovat harhattomuus, mahdollisuus analysoida suuria alueita, avoimuus ja mahdollisuus ottaa huomioon hankalia asioita, kuten ekologista kytkeytyvyyttä. Tosin laskennallisiin analyyseihin ei koskaan saada mukaan kaikkia paikallisesti merkityksellisiä asioita ja tietoja, koska analyysit eivät voi olla rajattoman monimutkaisia ja kaikkea tietoa ei ole olemassa numeerisessa muodossa. Asiantuntijat kyllä saattavat tuntea pienen alueen tai jonkin lajiryhmän hyvinkin perusteellisesti. Luonnonsuojelun laskennallisista analyyseistä saadaankin suurin hyöty, kun tuloksia tulkitaan yhdessä sellaisten tahojen kanssa, joiden paikallistuntemus on paras.

Jokaisen luonnontutkijan työ auttaa omalta osaltaan luonnonsuojelua. Luonnontutkijoiden työ vaikuttaa vaikkapa siten, että luonnon toiminta yleisesti ymmärretään paremmin, tai siten, että yksittäisen lajin elinympäristövaatimuksista, levinneisyydestä, historiasta ja evoluutiosta tai siihen kohdistuvista uhkista tiedetään enemmän. Toivotan kaikille lukijoille menestystä omissa tutkimuksissaan!

Atte Moilanen